

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatæ, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

**Lanuza, Jerónimo Bautista de
Antverpiæ, 1649**

§. 5. Ex suauißima Dei prouidentia erigitur in hoc mundo carhedra visibilis,
cui nostrum subiecit intellectum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](#)

§. 3. Ex statissima Dei prouidentia erigitur
in hoc mundo carthdra vñibilis, cui n. strum
subiectis intellectum.

I. N summas quecias se his verbis effundit
vates Iob: q.d. Si quod quero aurum est,
vel argentum; ipsum in aurifodinis intelligi-
pare, ceterum in illis producitur: *Habet argen-*
tem suum principia, & auro &c. Si fer-
rum, aut es vellere, ad hoc terram effodetem;
illius enim ex viceribus erit: *Ferrum de-*
terra tollitur. &c. Sapientia vero ubi inuenitur, &
quis est locus intelligentie? Cognitio scura tutu-
que Dei diuinitatis, altissimum humanaus
Christi mysteriorum, ultimi finis scientia, quo
tudie dum, & quibus mediis Dei graia, eus-
que amicis polis obinciri, ei quoque placere,
& eis in omnibus sequi voluntatem (hæc quippe
omnia nomine sapientie intelligentia) *Vbi*
invenitur? In terra non inuenitur, non enim
terrena est, qualis huius mundi est etiam:
Sapientia terrena, animalis, diabolica. Si pelagus
transmeem, si eius abditissimas perfrateret abyssos
neque illic inueniam: ipsu quippe prosta-
turi: *Abyssus dicit non est in me & mare loquitor*
non est in me. Si igitur his corporalibus praeteri-
tis creaturas investigauero puitiales, que vel-
ut aues levissime volatu suo materialia cuncta
superuolant, video suis intellectibus non posse
eam penetrare: *Volucres quoque cali late.* Hoc
igitur concludo, ei cam esse sapientiam, quam
nulla creatura vicius ex vestigio aliquid pos-
sit: omnem enim supercelit naturam: prouide:
Ab condita est ab oculis vicius. Quis igitur eam
possidet? *Vbi invenitur?* Deus intelligit viam eius,
& patet ratio: est enim haec sapientia tam pro-
funda, ut cognoscat intrinsecus Deo, secreta diuin-
i cordis, quid velit quid ei placeat. Hoc ous.
Deus nosse potest, asseri Apol. *Quae sunt homi-*
nus nemo nosvit nisi spiritus Dei. Hoc est, si cordis
tutu secreta quid appetas, quid proportionas, quid tibi
placat, ipse solus nosse potes, ut nec ipsi
Cediles ad animam tua abdita queat penetrare,
 quanto minus Dei possunt: secreta, investigari,
si ipse non reuelarit, eaque nobis aperuet. En-
quam hoc confonimur verbis Iob: *Deus intelligit*
viam eius, & ipse nescit locum illius. Si vero à D.
Paulo percuteremus, vide tu nesci, vide eam tu
obscnus sapientiam? Responde: *Nobis autem*
revelamus per spiritum suum. Nobis Apostolis, in
classis sunt electi magistris, quem ut alies do-
ceremus, nobis reuelauit. *Si igitur nobis, o*
Iob, *Si solus eam Deus nouit, si nullus eam po-*
lit omnino, nisi per reuelationem: an igitur Spi-
ritus S. venturus, qui eam singulis reuelet? Hoc
docuit Lutherus, hec propugnat haec iniqua
opinione plures in Ecclesiam introducent con-
fusiones, quā sūisse legimus in turre Babylo-
nica, ut quisque crebat, hanc sibi à Deo sapien-
tiam esse reuelatam, & sic sibi perfidient corum
sequaces, factores, factores, fabri ferrarij, cuius-
que artis mechanicae, professores inter ar-
tis sive instrumenta, agricultor, inter aratum
armorumque sulcos, quarum inter hydrias, pel-
ues &c. O menis impes: an igitur Deus nos
tali exponeret confusione, ut dicat ille, quod
sibi Deus hoc reuelauit, & alter, sed sibi
omnino contrarium? Fateor, quod solus eam
possi Deus infundere: *Deus intelligit viam eius:*
Ipsius nescit locum illius. Et fecit verisimili-
bus. Deus huius auctor est sapientia, & ut talis,
ille ipse eam in hoc mundo collocauit certam,
sicutque verbo approbat. Hoc significat ver-
bum *Nous,* quod secundum simplicem signat co-
gnitionem, sed & approbationem, more S. Scri-
pturae, ut notarim D. Augustin: D. Gregor. om. Lib. qq. in
ines SS. Doctores, quod illud scire dicitur *Exos. 9.*
Deus, quod approbat, & quod reprobatur, nesci-
re: *Scire Bei approbare est, & nescire reprobare.* illud Ps. 1.
Ita Apostolus, de prædictis suis: *Cognovit Domini Nous.*
nos, qui sunt eius. Virginibus autem fatus ref. *Dominus.*
pondet sponsis ecclesis: *Nescis vos. Locem & in Il-*
elegit ac statuit secundum. Approbat enim, magis *Iud. P. 1. 141*
que via domini consimilata est; *in positione & ver.* *Tu cog-*
bi sui diuinis certitudine tutissimum. Locus *nousisti.*
hic, Ecclæsa est Catholica, vbi visibilis cache. L. 3. *Mor-*
da est Domini Petri; hic est quam Vates Zacha. 4. 24.
rias ciuitatem dicit esse veritatis: *Vocabitur 2. Tim. 2.*
Hierusalem Ciuitas veritatis. Hic in corriptâ do-
cetur veritate, quis sit Deus in substance, quis Matt. 25.
in persona, quis filius Dei in se, & quis in 1. 2. v.
ra humana, quid id circa nostram statuerit salutem,
quæ eius sunt supernaturalia mysteria, quæ eius
Sacramenta, quæ lex, quid velit, quid eum de-
lectet, quid à nobis efflagitet. Hoc quod fecit
Fecit ventu pondus. O ciuium arigma. Veritas
sunt homines extranei, indomiti. Iti liberar-
bitur, ut quicunque sibi liber sequatur voluntates:
Ventus est via mea, vel magis propriæ, & propo- *Iob 7. 7.*
fito nostro congruentius dicamus, quid venti
sunt intellectus, & voluntates hominum, de cuius Ecclesiæ
bus hoc aperte dici potest, quid de vento Christi obedien-
tibus assertur. *Spiritus vbi vult spirat,* & nescis un-
dum, qui quid redat. Sunt hi vici, quies vidit *Ioan. 3. 9.*

Dan. 7.

Propheta Daniel liberrimè discurrentes, mare perturbantes, invicem oppugnantes. Oculos circumflecte; et totum hunc mundi pelagus, attende Aristotelem contra Platonem, Platonem contra Stoicos illos philosophos, qui totum orbem suis disputationibus ac argumentis commonebant. Illis intellectibus fecit Deus pondus obedientis, & subiectoris Ecclesie Catholice, cui statut, ut omnis humana ratio, & intellectus argumenta subiciantur: In capiuitatem redigentes omnem intellectum obsequium Christi. Ne viterius progrediatur nec punctum transgrediatur eius quod ex hac cathedra docebitur: omnis pariter voluntas redigatur, ut in omnibus obediatur, quae in ea statuerunt, ac præcipierunt, ac declaraverunt, secundum Dei esse voluntatem: Omnia quecumque dixerint vobis, seruate & facite.

2. Cor. 10.

5.

¶ 6. Secura est doctrina cathedra Ecclesie quam D. Paulus nominat columnam ac firmamentum veritatis.

C^om^o 10.

1. ad Tim.

3. 15.

Prou. 8. 22.

Prou. 8. 31

Prou. 9. 1.

Pereleganter hoc descripsit argumentum D. Paulus dilecto discipulo Timotheo: Hac tibi scribo fili Timothee, ut scias quomodo oporteat te in domo D. i. conseruari, que est Ecclesia Dei viui, columna & firmamentum veritatis. Qualia epipheta adscribit Ecclesie, tam ei bene coniuga, Primo: vocat eam, domum Dei. Proponit Spiritus S. immechanam Dei misericordiam homini præstatam, cui non sufficit, creasse in eis obsequium totum huc vivierum, hanc mundi civitatem, tam latam, venustam, grandem, sed quod ipse dignatus est, ad ipsam venire in ea habitatus, dominum suum in ea erseturus, ut cum hominibus moraretur. Primo: reser, quâ ratione Dei sapientia eterna totam hanc creaverit machinam: Dominus posedit me in inicio viarum suarum, antequam quidquam faceret à principio. Columnam suis coruscum stellis condidit, terram suis arboribus, fortibusque secundam, montes altitudine sublimes, aquas piscibus referas, quibus æta. Quia vero haec omnia eò spectabant, ut habitaret cum hominibus: Delicie mee esse cum filiis hominum. Proponit in hac ciuitate, sibi edificare domum, quæ sibi foret p. opria & habitaculum par ioculari; Sapientia edificans sibi domum. Quæ est ista? Ea quam dicit Apostolus: Dominus D. i. quæ est Ecclesia D. i. viui. Ecclesia Catholica hæc est illa domus, firmiter edificata, hæc est, ubi erecta à Jacob vi-

detur scalæ, per quam ad colum scanditur, ex qua descendunt Angeli, cuicunque conuenient illa cognomina, quæ eidem tribuit Iacob: Verè Godes, Dominus est in loco isto, & iterum: Verè non est hic aliud, nisi dominus Dei, ex porta eis. Extra hanc non est Deus, nec in illa domo, quam edificavit ARIUS, nec in illa quam Manichæus, nec in illa quam Mahomet, nec in illa, quam Lutherus, hz omnes, Syagoge sunt Sarane, speluncæ serpentum. Alio quoque ei assignat epitheta Apostolus: Columna, & firmamentum seu basis veritatis. Est hæc Ecclesia securum veritatis firmamentum, que idcirco a Zacharia vocatur Ciuitas veritatis: quidquid enim S. Ecclesia 24. 1. non innititur doctrine, mendacium est, somnium est, phantasima est, & quâ primum veritas huic non innititur, coruer definet esse veritas, murabitur in mendacio. Ea de causa ait Spiritus S. versus sapiens, ut securus incedat sit, In parietibus fignis palum. Baculus autem, quo Ecclesia homo peregrinus proficisciatur ad celestem ciuitatem, est intellectus, si velit eum esse via deinceps securum, sumumque baculum, Ecclesia S. patribus illis infigat: illi quippe sunt, firmamentum super quod fundatur inconclusa veritas. Deinde: Columna est veritatis, in qua ipsa fundatur, firmatur, & stabilitur immobilia. Doctrina, quæ in Ecclesia non fundatur, non est veritas.

Quantum concilio spectat Apostolus quod L. concessit Dominus populo suo electo, beneci Columnam, dum eum ad terram ducet, promissio, na nis; propter enim itineris difficultatem, per degum fera tembrofa, iniua, aspera, mille serpentibus Ecclesia obvia, ac leiferis animalibus infesta, ubi si cipiā occurseret inimicus era fæculimus, salax, & qui nedum rectam non monstraret viam, sed & à via recta deduceret etiab ardum; quæ circa mysteriolum illis columnam ministravit, quæ noctu ut ignis contra noctis tenebras ac frigora: & calesceret & illuminaret, Luci vero contra solis ardores vehementissimos ut umbella tutaretur, & obumbraret.

Hanc eorum oculis exposuit visibilem, ut omnes eam inverterent: & in hac vt quadam sede Deus inuisibilis residebat, ex hac loquebatur, docebat, certam proponebat veritatem in ordine ad prehescendum, eorumque quæ se agenda profeciebat: In columna nubis loquebatur P. 9. ad eos. Qued ipsi videbant, columnam erat illa corporalis: autem ad illam propnis accedentes, audientesque quod illis dicebat, hanc esse Dei

Dei